

LUDZAS NOVADA ATTĪSTĪBAS
PROGRAMMA
2021.–2027. GADAM

II DAĻA – STRATĒĢISKĀ DAĻA

Ludzas novada pašvaldība

2021

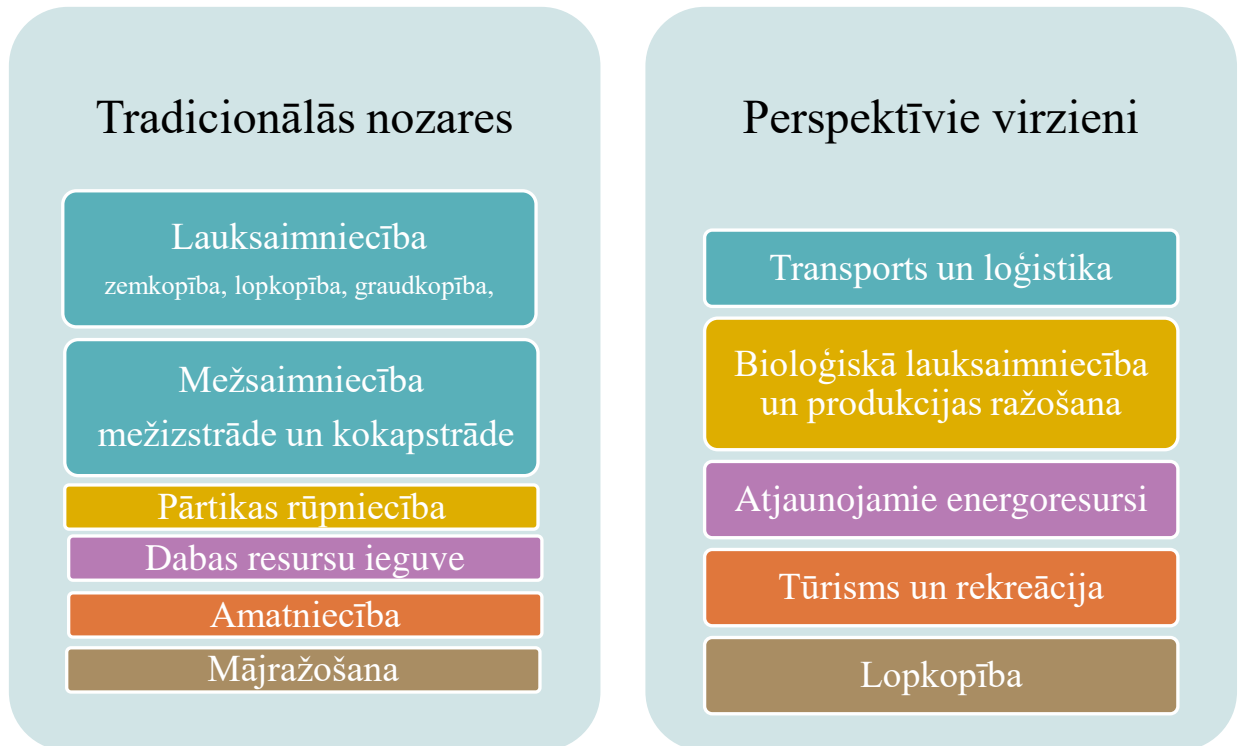
SATURA RADĪTĀJS

1.	ILGTERMIŅA STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI.....	3
1.1.	Pašvaldības specializācija	3
1.2.	Vīzija, stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes	6
2.	VIDĒJĀ TERMIŅA STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI.....	9
2.1.	Vidējā termiņa prioritātes un sasniedzamie rezultāti	9
2.2.	Rīcības virzieni un risināmie uzdevumi.....	10
3.	ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS SASKAŅOTĪBA UN PĒCTECĪBA	14

1. ILGTERMIŅA STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI

1.1. Pašvaldības specializācija

Lai nodrošinātu sabalansētu un mērķtiecīgu novada ekonomisko attīstību, ir noteikta Ludzas novada specializācija, kas ir balstīta uz esošo resursu izvērtējumu, ekonomiskajām iestrādnēm un attīstības tendencēm.

Attēls Nr.1.1 Ludzas novada specializācija

Novada vadošās ekonomikas nozares pašreizējā situācija

Novada lauku teritorijā dominē Latgalei raksturīgās tautsaimniecības nozares – zemkopība, lopkopība, graudkopība, mežizstrāde un kokapstrāde. Novada administratīvajā centrā darbojas uzņēmumi, kas piedāvā mazumtirdzniecības, automobiļu un motociklu remonta, ēdināšanas, izmitināšanas un citus pakalpojumus, kā arī pārtikas produktu ražošanas uzņēmumi. Pašvaldības specializāciju iezīmē arī tādas nozares kā dabas resursu ieguve, tūrisms, amatniecība un mājražošana.

Teritorijas salīdzinošās priekšrocības

Tūrisms uzskatāms par vienu no būtiskākajiem segmentiem novada attīstības nodrošināšanai. Ludzas kā senākās Latvijas pilsētas un kultūrvēsturisku objektu esamība, dabas resursu daudzveidība, amatniecība un tradīciju mantojums paver plašas iespējas šīs nozares attīstībai novadā. Nosakot pašvaldības specializāciju, tūrisma nozare vērtēta kompleksi, vienlaicīgi nodrošinot kvalitatīvas infrastruktūras un pakalpojumu pieejamību.

Ludzas novada kā tīras, drošas un bez stresa dabas vietas tēls perspektīvā savijas ar aktīvās atpūtas un dabas tūrismu, kā arī medicīnas un SPA tūrisma pakalpojumu un produktu attīstību.

Bioloģisko saimniekošanas metožu pielietošana lauksaimniecībā un zivsaimniecībā, kā arī dziedzniecisko dūņu iegūšanas iespējas stimulēs ekotūrisma un rekreatīvā tūrisma attīstību. Kultūras un vēstures mantojuma efektīva izmantošana novada tūrisma attīstībā iespējama, nodrošinot ērtu teritorijas un atsevišķu objektu sasniedzamību un kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību. Ilgtspējīgas tūrisma nozares un uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešams izmantot pierobežas novada priekšrocības un, sadarbībā ar Latgales pašvaldībām un plānošanas reģionu, jāveido aktīvas sadarbības saites ar kaimiņvalstu reģioniem un lielākajiem ekonomiskajiem centriem.

Esošā transporta infrastruktūra un robeža ar Krievijas Federāciju padara novadu pievilcīgu kravu pārvadātājiem un piedāvā iespējas uzņēmējdarbības attīstībai **transporta un loģistikas** pakalpojumu jomā. Ludzas novada potenciāls tranzīta kravu plūsmas apkalpošanā netiek pietiekoši izmantots. Ņemot vērā šī aspekta starptautisko nozīmi, nepieciešama sadarbība ar citiem Latgales novadiem – perspektīvā attīstītiem loģistikas centriem Daugavpils un Rēzeknes tuvumā. Novietojums pie transporta koridoriem būs izdevīgs tādu uzņēmumu attīstībai, kas plāno produkcijas eksportu uz Krieviju un Baltkrieviju. Tāpat perspektīvi attīstīt pakalpojumus, kas saistīti ar tranzīta autotransporta vadītāju apkalpošanu – veidojot naktsmītnes, ēstuves, drošus automašīnu stāvlaukumus ar visu nepieciešamo infrastruktūru.

Tradicionālo un jauno nozaru attīstības perspektīvas

Ludzas novada ekonomiskās izaugsmes potenciāls vidējā termiņā balstās uz:

- esošo uzņēmumu attīstību;
- neizmantotiem cilvēku un dabas resursiem;
- relatīvi zemām darbaspēka izmaksām;
- labu ģeogrāfisko un loģistikas situāciju (ātru piekļuvi Krievijas un Baltkrievijas tirgiem).

Ilgttermiņā novada ekonomiskajā attīstībā jāakcentē atbalsts esošajiem uzņēmumiem un pakāpeniska modernizācija, kombinējot to ar jaunu, dinamisku uzņēmumu attīstību.

Ņemot vērā salīdzinoši augstu **bioloģiskās lauksaimniecības** platību īpatsvaru Latgalē, labas perspektīvas ir bioloģisko lauksaimniecības produktu pārstrādes attīstīšanai un pārtikas ražošanai. Papildus ienākumus lauku iedzīvotājiem perspektīvā nodrošinās arī biškopība, augļkopība, ārstniecības augu audzēšana, putnkopība, zirgkopība utt., kas radīs lielisku vidi lauku tūrisma attīstībai.

Ludzas novada teritorijā ir daudz ezeru un stabila, ekoloģiski tīra vide, kas sekmē **akvakultūras** attīstību. Akvakultūras galvenie darbības virzieni ir preču zivju audzēšana tirgum vai maksas makšķerēšanas organizēšana dīķos un zivju mazuļu audzēšana ielaišanai dabiskajās ūdenstilpēs zivju resursu atražošanai un papildināšanai. Akvakultūras produkcijas ražošanas apjomiem nav kvotu vai cita veida ierobežojumu, līdz ar to, salīdzinot ar zvejniecību, ir vienkāršāka uzņēmējdarbības uzsākšana šajā nozarē.

Novada teritorijas reljefs un augšņu kvalitāte nosaka labvēlīgu vidi **aitkopības attīstībai**. Tīra, ar industriālo ražošanu nepiesārņota vide un pieejamās ganību platības paver plašas attīstības perspektīvas **gaļas liellopu audzēšanai**. Šīs jomas sekmīgai attīstībai nepieciešama zemnieku saimniecību kooperācija un jaunu sadarbības formu meklēšana.

Ludzas novadā ir plašas **atjaunojamo energoresursu izmantošanas iespējas**. Viens no nozīmīgākajiem un visvairāk izmantotajiem vietējiem atjaunojamās enerģijas avotiem ir koksne, jo novadā ir ne tikai liels neizmantoto mežizstrādes un meža kopšanas koksnes atlikumu apjoms, bet arī visi nepieciešamie apstākļi ātraudzīgo koku (ātraudzīgo kārklū, alkšņu, apšu un tamlīdzīgu koku sugu) plantāciju izveidei. Ātraudzīgo koku plantāciju izveide un apsaimniekošana ekonomiski izdevīga pašreiz ir uzņēmējiem, kuri nodarbojas ar mežizstrādi vai lauksamniecību, jo šajās nozarēs pielietojamā tehnika ir analogiska plantāciju apsaimniekošanā izmantojamajai.

Atjaunojamās enerģijas ražošanai jānotiek, balstoties uz ilgtspējības principiem – tā nekādā veidā nedrīkst pasliktināt bioloģisko daudzveidību un vides kvalitāti novadā.

1.2. Vīzija, stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes

Ludzas novada *vīzija* (lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas parāda teritorijas unikālās vērtības) definēta, ņemot vērā līdz 2021. gada 1. jūlijam esošo pašvaldību (Ludzas novada, Kārsavas novada, Zilupes novada un Ciblas novada) līdzšinējos attīstības plānošanas ilgtermiņa uzstādījumus, kā arī iedzīvotāju, uzņēmēju, viedokļu līderu un darba grupas dalībnieku izteiktos priekšlikumus attiecībā uz vēlamo novada attīstību ilgtermiņā.

**Ludzas novads –
ekonomiski un sociāli
aktīvs Austrumlatgales
pierobežas novads ar
multikulturālu un
dinamisku izaugsmi
pilsētās, ar
apdzīvotu un tīru lauku
vidi, ar bagātu dabu un
kultūrvēsturisko
mantojumu, ar laimīgiem
un latgaliski viesmīlīgiem
cilvēkiem**

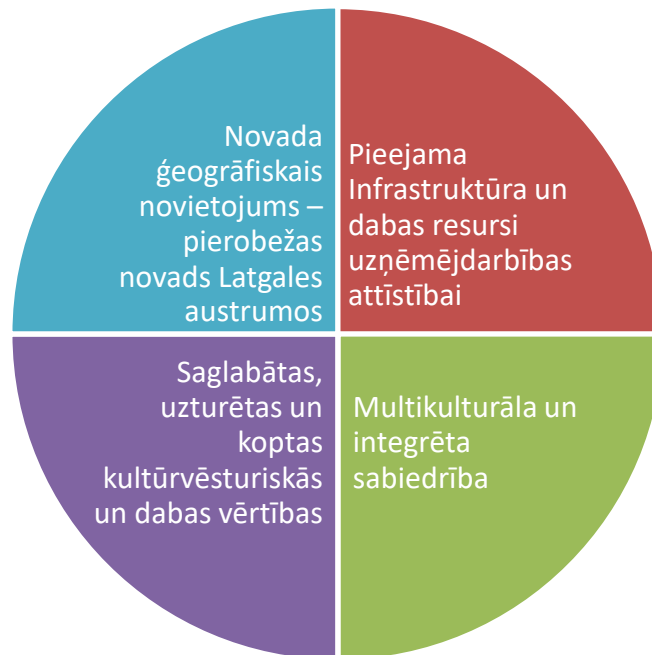

Novadā dzīvo izglītoti, radoši, veselīgi, aktīvi un materiāli nodrošināti iedzīvotāji

Novads pieejams konkurētspējīgas un drošas uzņēmējdarbības vides attīstībai

Tūristiem ērti sasniedzams novads ar bagātu dabas, kultūrvēsturisko un tradīciju mantojumu

Sagaidiet saullēktu Ludzas novadā!

Ludzas novada vīzijas formulējums balstīts uz īpašām un raksturīgām teritorijas iezīmēm:**Ludzas novada attīstības vīzija sabiedrības, vides un ekonomikas dimensijā:****Novadā dzīvo izglītoti, radoši, veselīgi, aktīvi un materiāli nodrošināti iedzīvotāji**

Nodrošināta kvalitatīva dzīves vide, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un atpūsties. Droša vide veicina iedzīvotāju skaita pieaugumu novadā.

Novadā ir iespējas iegūt kvalitatīvu vispārējo, interešu izglītību un mūžizglītību. Iedzīvotāji aktīvi apmeklē kultūras pasākumus, iesaistās pašdarbības kolektīvos, nodarbojas ar sporta aktivitātēm, līdzdarbojas novada attīstības veicināšanā.

Tiek veidotas nevalstiskās organizācijas un, sadarbojoties ar pašvaldības iestādēm, uzlabota dzīves vide novadā.

Novads pieejams konkurētspējīgas un drošas uzņēmējdarbības vides attīstībai

Ludza, Kārsava un Zilupe – dinamiski augoši novada un apkārtnes ekonomiskās attīstības centri, lauku teritorijas – ekonomiski aktīvas, ar labi attīstītu un daudzveidīgu saimniecisko dzīvi.

Sakārtota infrastruktūra, labiekārtota un tīra apkārtējā vide un pieejami dabas resursi ir svarīgi priekšnoteikumi iedzīvotāju iesaistei sabiedriskajā dzīvē un ekonomikas attīstībā. Augsti attīstītu uzņēmējdarbības vidi veido konkurētspējīgi uzņēmumi un apņēmīgi uzņēmēji, novadā radītas iespējas nodarboties ar daudzveidīgām ekonomiskām aktivitātēm.

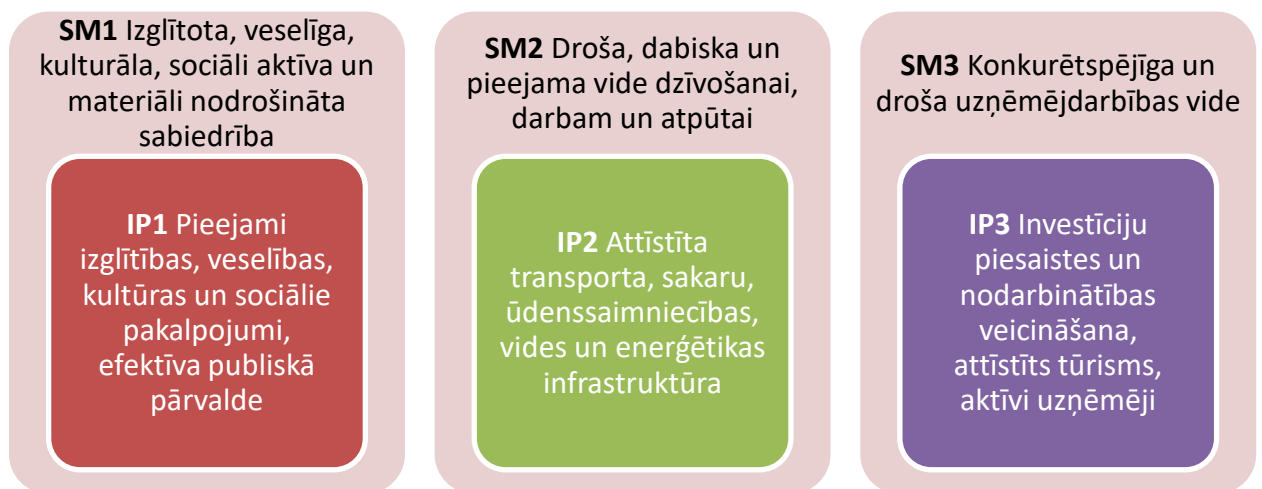
Tūristiem ērti sasniedzams novads ar bagātu dabas, kultūrvēsturisko un tradīciju mantojumu

Starptautiskiem standartiem atbilstoši autoceļi un dzelzceļa līnija nodrošina novada sasniedzamību. Augstas kvalitātes ceļu tīkls nodrošina jebkuras novada apdzīvotās vietas sasniedzamību, veicinot arī visattālāko lauku teritoriju attīstību.

Pateicoties bagātajam dabas un kultūras mantojumam, tradīcijām un kvalitatīvajai tūrisma infrastruktūrai, novada pilsētas un lauku teritorijas ir iecienīts tūristu galamērķis.

Stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes

Vēlamās situācijas sasniegšanai, kas vērsta uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, ir definēti *stratēģiskie mērķi (SM)*.

Attēls Nr.1.2. Ludzas novada stratēģiskie mērķi un prioritātes

Stratēģiskie mērķi kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāko veicamo darbību identificēšanai. Definējot *ilgtermiņa prioritātes (IP)*, tika ņemta vērā pašvaldības noteiktā specializācija.

2. VIDĒJĀ TERMIŅA STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI

2.1. Vidējā termiņa prioritātes un sasniedzamie rezultāti

Vidējā termiņa stratēģiskie uzstādījumi – vidējā termiņa prioritātes, attīstības virzieni un stratēģiskie mērķi, kas tika noteikti iepriekšējos plānošanas dokumentos, konceptuāli tiek saglabāti arī Ludzas novada attīstības programmā 2021.-2027. gadam.

Vidējā termiņa prioritātes (VTP) ir svarīgākie nosacījumi, lai sekmētu ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanu. Vidējā termiņa prioritātes tika noteiktas, izvērtējot novada resursus, iespējas un ņemot vērā ilgtermiņa prioritātes, pašreizējās situācijas un SVID analīzi.

2.1.1. tabula

Ludzas novada ilgtermiņa prioritāšu un vidējā termiņa prioritāšu saskaņotība

Ilgtermiņa prioritātes	Vidējā termiņa prioritātes
IP1: Pieejami izglītības, veselības, kultūras un sociālie pakalpojumi, efektīva publiskā pārvalde	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana
IP2: Attīstīta transporta, sakaru, ūdenssaimniecības, vides un enerģētikas infrastruktūra	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana
IP3: Investīciju piesaistes un nodarbinātības veicināšana, attīstīts tūrisms, aktīvi uzņēmēji	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana

2.1.2. tabula

Ludzas novada vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība bāzes gadā	2027. gadā sasniedzamais rezultāts	Datu avots
VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana				
Iedzīvotāju skaits	01.01.2021.	23305	Nesamazinās	PMLP
Trūcīgo personu skaits	01.01.2021.	1638	Samazinās	Pašvaldības dati
Izglītojamo skaits PII	2020./2021. māc.g.	780	Nesamazinās	Pašvaldības dati
Izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs	2020./2021. māc.g.	1964	Nesamazinās	Pašvaldības dati
Kultūras iestāžu skaits	01.1.2021.	21	Nesamazinās	Pašvaldības dati
VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana				
Asfaltēts ceļu segums uz pašvaldību: ceļiem ielām	2021.	1.65% 62,96%	Pieaug Pieaug	Pašvaldības dati

Radies sadzīves atkritumu daudzums: šķirotu nešķirotu	01.01.2017.	7,3% 92,7%	Pieaug Samazinās	LVĢMC
VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana				
Bezdarba līmenis	31.12.2020.	21,2%	Samazinās	NVA
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis vidēji uz vienu iedzīvotāju gadā	07.2021	1304,73 EUR	Pieaug	Pašvaldības dati
Pašvaldības budžeta: ieņēmumi izdevumi	29.07.2021	30 406 692 EUR 37 051 932 EUR	Pieaug	Pašvaldības dati
Apkalpoto tūristu skaits	2020	62 085	Pieaug	Pašvaldības dati

2.2. Rīcības virzieni un risināmie uzdevumi

Rīcības virzieni (RV) ir konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīti vidējā termiņa prioritāšu sasniegšanai. Rīcības virzienu īstenošanai ir noteikti vidējā termiņā risināmie *uzdevumi* (U), kas ir iniciatīvu un rīcību kopums.

Attīstības programmas Rīcības plāns ietver noteiktus pasākumus, aktivitātes, kurus realizējot tiek izpildīti Stratēģiskajā daļā izvirzītie uzdevumi un sasniegti nospraustie novada teritorijas attīstības ilgtermiņa un vidējā termiņa uzstādījumi.

Ludzas novada attīstības programmā 2021. – 2024. gadam iekļautie pasākumi un aktivitātes izstrādātas, ņemot vērā tematisko darba grupu sanāksmes rezultātus, kurās piedalījās pašvaldības nozaru speciālisti un iedzīvotāji, kā arī izvērtējot spēkā esošās novadu attīstības programmas un to īstenošanas rezultātus.

2.2.1.tabula

Stratēģiskā matrica vidēja termiņa prioritātes Nr. 1 (VTP1) īstenošanai

Vidēja termiņa prioritāte (VTP)	Rīcības virzieni (RV)	Uzdevumi (U)
VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana	RV1: Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība	U1: Izglītības iestāžu infrastruktūras modernizācija un attīstība
		U2: Izglītības iestāžu tīkla optimizācija
		U3: Izglītības iestāžu speciālistu tālākizglītības nodrošināšana un kvalifikācijas celšana
		U4: Sporta infrastruktūras pārbūve un modernizācija
		U5: Sporta aprīkojuma atjaunošana un jauna iegāde
		U6: Dažādu sporta virzienu un pasākumu organizēšana un atbalstīšana
		U7: Sadarbības veicināšana ar sporta skolām
		U8: Jaunatnes politikas plānošana un iniciatīvu atbalstīšana
		U9: Neformālās un mūzikā izglītības attīstība

	<p>U10: Atbalsta personāla pieejamības nodrošināšana visās novada izglītības iestādēs</p> <p>U11: Izglītības iespēju nodrošināšana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām</p> <p>U12: Pašvaldības stipendiju piešķiršana vidusskolēniem par augstiem sasniegumiem mācībās</p> <p>U13: Bērnu nometņu organizēšana</p> <p>U14: Skolēnu nodarbinātības pasākumu organizēšana</p> <p>U15: Sadarbības uzturēšana un pilnveidošana ar profesionālās un augstākās izglītības iestādēm</p> <p>U16: Latgaliskās kultūrvides stiprināšana, tās integrēšana ikdienas saziņā skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs</p> <p>U17: Izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes uzlabošana</p> <p>U18: Interesu izglītības attīstība un pilnveidošana</p> <p>U19: Izglītojamo piedalīšanās olimpiādēs, konkursos, sporta pasākumos un mācību ekskursijās, kā arī izglītojamo apbalvošana</p>
RV2: Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība	<p>U20: Veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu kvalitātes uzlabošana un attīstība</p> <p>U21: Jaunu sociālo pakalpojumu izveidošana atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām</p> <p>U22: Sociālās infrastruktūras izveide un attīstīšana</p> <p>U23: Veselības aprūpes pakalpojumu attīstīšana</p> <p>U24: Sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras attīstīšana un uzlabošana</p> <p>U25: Sociālā darba speciālistu kapacitātes celšana</p> <p>U26: Dalība veselīgo pašvaldību tīklā un pašvaldības iesaiste iedzīvotāju veselības sekmēšanā</p> <p>U27: Vides pieejamības un drošības cilvēkiem ar īpašām vajadzībām veicināšana</p> <p>U28: Sociālo dzīvokļu izveidošana; dzīvojamās telpas infrastruktūras pielāgošana un uzturēšana</p>
RV3: Kvalitatīvu kultūras, atpūtas un sporta pakalpojumu pieejamība	<p>U29: Kultūras iestāžu infrastruktūras attīstīšana, materiāli tehniskās bāzes uzlabošana</p> <p>U30: Mūsdienīga kultūras menedžmenta attīstīšana</p> <p>U31: Novada bibliotēku darbības efektivitātes uzlabošana un materiāli tehniskās bāzes atjaunošana</p> <p>U32: Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana</p> <p>U33: Amatiermākslas attīstības atbalstīšana</p> <p>U34: Kultūras, atpūtas un sporta norišu piedāvājuma uzlabošana un attīstīšana</p> <p>U35: Kultūrvēsturisko objektu saglabāšana un attīstīšana</p> <p>U36: Ludzas vēsturiskā centra attīstīšana</p> <p>U37: Kārsavas un Zilupes vēsturiskās apbūves attīstīšana</p> <p>U38: Kultūras darbinieku kapacitātes celšana</p>
RV4: Efektīva publiskā pārvalde	<p>U39: Pašvaldības iestāžu darbinieku kapacitātes celšana</p> <p>U40: Pašvaldības pakalpojumu kvalitātes un pieejamības pilnveidošana</p> <p>U41: E-pakalpojumu pilnveidošana</p> <p>U42: Pašvaldības, valsts institūciju, NVO un privāto partnerību sadarbības veicināšana</p> <p>U43: Iedzīvotāju iniciatīvu atbalstīšana</p> <p>U44: Pasākumu organizēšana, popularizējot novada tēlu</p>

		U45: Pašvaldības internetvietnes darbības nodrošināšana un modernizēšana
		U46: Dažādu programmatūru un sistēmu attīstība un pilnveidošana, materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana
		U47: Efektīvi pakalpojumi un laba pārvaldība dzīves kvalitātes uzlabošanai
		U48: Pašvaldības autoparka atjaunošana
		U49: Vienota datu tīkla izveidošana

2.2.2.tabula

Stratēģiskā matrica vidēja termiņa prioritātes Nr.2 (VTP2) īstenošanai

Vidēja termiņa prioritāte (VTP)	Rīcības virzieni (RV)	Uzdevumi (U)
VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana	RV1: Transporta infrastruktūras attīstība	U50: Ielu un ceļu infrastruktūras tehniskā stāvokļa uzlabošana un attīstīšana
		U51: Valsts autoceļu atjaunošanas veicināšana
		U52: Inženierkomunikāciju sistēmas uzlabošana un pārbūve
		U53: Elektrotransporta uzlādes stacijas izveidošana
		U54: Kemperu stāvvietu un aprikojumu izveidošana
		U55: Sabiedriskā transporta pieejamības nodrošināšana un infrastruktūras attīstīšana
	RV2: Vides un enerģētikas infrastruktūras attīstība	U56: Satiksmes organizācijas un drošības uzlabošana
		U57: Ūdenssaimniecības sistēmas sakārtošana un attīstība Ludzas novada pilsētās
		U58: Ūdenssaimniecības sistēmas sakārtošana un attīstība Ludzas novada lauku teritorijā
		U59: Maģistrālās siltumapgādes sistēmas sakārtošana/pilnveidošana
		U60: Energoefektivitātes un siltināšanas pasākumu īstenošana publiskajās ēkās un daudzdzīvokļu mājās
		U61: Daudzdzīvokļu māju apsaimniekošana
		U62: Šķiroto atkritumu punktu tīkla izveidošana un attīstīšana
		U63: Pašvaldības līdzfinansējuma nodrošināšana pieslēgumu izveidei pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem
		U64: Pašvaldības koplietošanas meliorācijas sistēmas sakārtošana novada teritorijā
		U65: Publiskās ārtelpas infrastruktūras (parku, skvēru, peldvietu, atpūtas vietu) attīstīšana un sakārtošana
		U66: Ludzas novada ūdenstilpņu sakārtošanas un apsaimniekošanas veicināšana
		U67: Ielu apgaismojuma pārbūve/modernizēšana
		U68: Graustu, nepabeigto ēku nojaukšana vai atjaunošana
		U69: Klaiņojošo dzīvnieku izķeršana
		U70: Pasākumu veikšana gaisa un ūdens kvalitātes uzlabošanai
U71: Derīgo izrakteņu ieguves nozares attīstības atbalstīšana		
RV3: Sabiedriskā kārtība un drošība	U72: Pašvaldības policijas izveidošana	
	U73: Sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšana	
	U74: Dabas resursu izmantošanas noteikumu kontrolēšana	
	U75: Ugunsdzēsības diķu izveidošana un uzturēšana, darba aizsardzības pasākumu nodrošināšana	

2.2.3.tabula

Stratēģiskā matrica vidēja termiņa prioritātes Nr. 3 (VTP3) īstenošanai

Vidēja termiņa prioritāte (VTP)	Rīcības virzieni (RV)	Uzdevumi (U)
VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana	U76: Uzņēmējdarbības un pakalpojumu pieejamības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras uzlabošana un izveide
		U77: Degradēto teritoriju revitalizācija
		U78: Atbalsta sniegšana novada uzņēmējiem
		U79: Pašvaldības līdzdalība investīciju piesaistei uzņēmējdarbības vides uzlabošanai
		U80: Novada zemju efektīva un perspektīva izmantošana
		U81: Novadam piekritīgo īpašumu apsaimniekošana
		U82: Novadam piekritīgo lauksaimniecības zemju apsaimniekošana
		U83: Uzņēmējdarbības datu bāzes izveidošana un aktualizēšana
		U84: Jauno biznesa ideju atbalstīšana skolēnu mācību uzņēmumu attīstības veicināšana
		U85: Informatīvu semināru organizēšana uzņēmējiem
		U86: Jauniešu nodarbinātības veicināšana
		U87: Sociālās uzņēmējdarbības attīstīšana
		U88: Līdzdalības pasākumu īstenošana jauniešu nodarbinātībai un ilgstošo bezdarbnieku atgriešanai darba tirgū
		RV2: Tūrisma attīstība
	U90: Tūrisma produktu un pakalpojumu attīstības veicināšana	
	U91: Konkurētspējīga un atpazīstama tūrisma piedāvājuma attīstības sekmēšana	
	U92: Sadarbības veidošana ar reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga tūrisma attīstītājiem	
	U93: Tūrisma nozares attīstībā iesaistīto speciālistu kvalifikācijas paaugstināšana	
	RV3: Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība	U94: Kvalificētu speciālistu piesaistes sekmēšana izglītības, veselības aprūpes, sociālo pakalpojumu, kultūras un sporta jomā
		U95: Iedzīvotāju nodarbinātības veicināšana
		U96: Iedzīvotāju profesionālās izaugsmes paaugstināšana
U97: Pašvaldības stipendijas piešķiršana jaunu speciālistu piesaistei		

3. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS SASKAŅOTĪBA UN PĒCTECĪBA

Ludzas novada attīstības programma 2021.-2027. gadam tiek izstrādāta saskaņā ar nacionālajiem, reģionālajiem un pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem: **Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.-2027. gadam**, **Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam**, **Latgales attīstības stratēģiju 2030**, **Latgales attīstības programmu 2021.-2027. gadam**, **Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2037. gadam** un **Ludzas novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem**.

Attīstības plānošanā ir būtiski nodrošināt sadarbības stiprināšanu ar kaimiņu novadiem, lai sekmētu kopīgu interešu teritoriju attīstību un attīstītu funkcionālo sadarbību, kā arī pieredzes apmaiņu. Ņemot vērā to, ka Ludzas novada attīstības programmas izstrādes laikā pārējām kaimiņu pašvaldībām (Balvu, Rēzeknes un Krāslavas novadiem) arī ir izstrādes procesā jaunās attīstības programmas, tad, ievērojot plānošanas dokumentu pēctecību, tika izvērtēti līdzšinējie (līdz 2021. gada 1. jūlijam pastāvošo pašvaldību) plānošanas dokumenti.

Attēls Nr. 3.1. Ludzas novada pašvaldības attīstības dokumentu hierarhija

Atbilstība vidēja termiņa nacionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam (NAP) ir valsts galvenais nacionāla līmeņa vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteikts valsts vidējā termiņa redzējums, prioritātes un būtiskākie to rīcību virzieni (skat. 3.1.tabulu).

Ludzas novada attīstības programmas un stratēģiskie virzieni iekļaujas Latvijas vidējā termiņa attīstības mērķos, kuri definēti Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027.gadam. NAP definē četrus stratēģiskos mērķus – vienlīdzīgas iespējas, produktivitāte un ienākumi, sociālā uzticēšanās un reģionālā attīstība – tiem pakārtojot sešas prioritātes un attiecīgos rīcības virzienus.

Katrai prioritātei tiek noteikti rīcības virzieni, to mērķi un rādītāji, lai noteiktu mērķu izpildīšanas pakāpi un novērtētu, cik atbilstoši un efektīvi ir risinātas identificētās problēmas un novērsti šķēršļi.

**Ludzas novada attīstības programmas 2021.-2027. gadam saskaņotība ar „NAP 2027”
prioritātēm un rīcības virzieniem**

NAP 2027			Ludzas novada attīstības programma 2021.-2027. gadam
Prioritātes	Rīcības virziens	Mērķis	
Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki	Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe	Vienlīdzīgi pieejami kvalitatīvi veselības pakalpojumi	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana RV2: Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība
	Psiholoģiskā un emocionālā labklājība	Psiholoģiskās un emocionālās labklājības veicināšana cilvēku atbalstam krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana RV2: Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība
	Stipras ģimenes paaudzēs	Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, pilnveidojot atbalsta sistēmu ģimenēm un pamatvajadzību kvalitatīvu nodrošinājumu. Vienlīdzīgas iespējas bērniem neatkarīgi no ģimenes sociālā stāvokļa	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana RV2: Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība
	Sociālā iekļaušana	Sociālais atbalsts ir individualizēts, uz cilvēku orientēts, un tas tiek piedāvāts katram, kam tas ir vai varētu būt visvairāk vajadzīgs	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana RV2: Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība
Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei	Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai	Zinātnes izcilība sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana RV1: Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība
	Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība	Izglītības kvalitāte uzņēmējdarbībā un dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju ieguvei ikvienam valsts iedzīvotājam	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana RV1: Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība
Uzņēmumu konkurētspēja un	Produktivitāte, inovācija un eksports	Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja ir balstīta spējā uz zinātnes bāzes radīt un pārdot pieprasītus, zināšanu ietilpīgus produktus un pakalpojumus, iekļaujoties arvien augstākas pievienotās vērtības	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana

materiālā labklājība		globālajās ķēdēs. Viedā specializācija, inovācija, tehnoloģiju attīstība un modernizācija, kā arī mērķtiecīgi ieguldījumi cilvēkkapitālā ir pamats produktivitātes kāpumam	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
	Darbs un ienākumi	Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t. sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana RV3: Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība
	Kapitāls un uzņēmējdarbības vide	Tādas tiesiskās, administratīvās un finanšu vides veidošana, kura veicina konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību visā Latvijas teritorijā. Pienācīgi apzinot un efektīvi izmantojot nacionālo resursu un iespēju potenciālu, nodrošināt ārvalstu kapitāla ieplūšanu un izvietojumu Latvijas tautsaimniecībā, kā arī iedrošināt iekšzemes kapitāla lielāku piesaisti uzņēmējdarbības attīstībā.	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība	Daba un vide – “Zaļais kurss”	Oglekļa mazieltīpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā bioloģiskas pārtikas apriti, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana RV2: Vides un enerģētikas infrastruktūras attīstība VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana RV2: Tūrisma attīstība

Vienota, droša un atvērta sabiedrība	Saliedētība	<p>Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropeiskai kultūrtelpai. Saziņa un sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām manāmi palielinājusies, mazinot spriedzi un nepamatotus aizspriedumus. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu resursu un spēju savstarpēji saprasties un cienīt vienu otru.</p> <p>Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu, gūst izpratni par sabiedrību demokrātiskā Latvijas informatīvajā telpā un vērtē informācijas kvalitāti. Tādējādi palielinās gatavība sniegt atbalstu līdzcilvēkiem un vairojas sabiedriskais labums</p>	<p>VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana</p> <p>RV4: Efektīva publiskā pārvalde</p>
	Tiesiskums un pārvaldība	<p>Iedzīvotāji mijiedarbībā ar publiskām institūcijām veido labāku sabiedrību un pārvaldību, īsteno savas tiesiskās intereses. Publiskā pārvaldība visos varas atzaros kļuvusi profesionālāka – tā ir atvērtāka, mūsdienīgāka un labāk un ātrāk sasniedz rezultātus. Ikviens jūt, ka valsts strādā iedzīvotāju labā, tā vairojot apmierinātību ar pakalpojumiem un uzticēšanos valsts pārvaldei un tiesībsardzības sistēmai. Pakalpojumi ir personificēti, un politika līdzsvaro sabiedrības intereses. To nodrošina digitalizācijas laikmeta sniegtās iespējas un starpnozaru koordinēta rīcība</p>	<p>VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana</p> <p>RV4: Efektīva publiskā pārvalde</p>
	Drošība	<p>Cilvēki paļaujas uz valsts dienestiem, kas aizsargā tiesības un drošību, pieaug to cilvēku skaits, kas zina, kā novērst riskus un rīkoties apdraudējuma situācijās, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem un palīdzot cits citam. Valsts uztur drošu vidi, tostarp informatīvo vidi, un veido izpratni par apdraudējuma riskiem, to novēršanas un mazināšanas iespējām, stiprinot iedzīvotāju pārliecību un zināšanas. Sabiedrisko drošību nodrošina un tiesībsardzību īsteno profesionāls un mūsdienu sabiedrības prasībām atbilstošs personāls. Valsts aizsardzība ir visaptveroša un balstās uz iedzīvotāju un valsts institūciju savstarpējo uzticēšanos un partnerību, kā arī visas sabiedrības gatavību pārvarēt jebkādu apdraudējumu. Latvijā ir radīta droša iekšējā vide iedzīvotājiem un uzņēmējiem.</p>	<p>VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana</p> <p>RV4: Efektīva publiskā pārvalde</p>

Atbilstība vidēja termiņa reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Latgales stratēģija 2030 ir Latgales plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kas nosaka Latgales reģiona ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes, vienlaikus iekļaujoties arī Latvijas un Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības politiskajās nostādnēs.

Stratēģijā izvirzīts ilgtermiņa mērķis līdz 2030. gadam, saskaņā ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030, panākt straujāku reģiona ekonomisko attīstību, lai celtu iedzīvotāju ienākumus, saglabātu un vairotu Latgales bagātīgo potenciālu un padarītu Latgali par pievilcīgu dzīves vidi arī nākamajām paaudzēm.

Latgales vīzija 2030. gadam ir „Gudrā Latgale”. Tā veidota, vērtējot līdzšinējās tendences, ģeopolitisko situāciju valsts austrumu pierobežas reģionā, pārtikas, enerģētisko un dabas resursu izmantošanas tendences, sabiedrības attīstības, biznesa, urbanizācijas, izglītības u.c. tendences Latvijā, Eiropā un plašākā kontekstā. Tā veidota arī izvērtējot nākotnes prognozes, Latgales reģiona stiprās un vājās puses, iespējas un draudus. Latgales vīzijā 2030. gadam iekļautas reģiona vērtības un definēta reģiona nākotnes vēlamā situāciju, kas ir maksimāli reāla, tātad sasniedzama.

Latgales stratēģijas 2030 stratēģiskie virzieni un Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas 2021.-2027. gadam prioritātes

Latgales stratēģija 2030 nosaka četrus stratēģiskos virzienus:

- Prasmes;
- Savienojumi;
- Gudra pārvaldība;
- Efektīvi uzņēmumi.

3.2.tabula

Ludzas novada attīstības programmas 2021.-2027. gadam saskaņotība ar Latgales programmu 2021.-2027. gadam

Latgales programmas 2021.-2027. gadam prioritātes	Ludzas novada attīstības programma 2021. – 2027.gadam	
	Prioritāte	Rīcības virziens
Ekselence	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV3: Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība
Arods un mūžizglītība	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana	RV1: Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība
Maģistrāles	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana	RV1: Transporta infrastruktūras attīstīšana

Ceļi	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana	RV1: Transporta infrastruktūras attīstīšana
IT prioritāte	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana	RV4: Efektīva publiskā pārvalde
Mobilitāte	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana	RV1: Transporta infrastruktūras attīstīšana
Idejas	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
Pašvaldības	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
Vide un klimats	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana	RV2: Vides un enerģētikas infrastruktūras attīstīšana
Pakalpojumi	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstīšana un pakalpojumu kvalitātes celšana	RV4: Efektīva publiskā pārvalde
Iesācēji	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
Alpīnisti	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
Čempioni	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
Investori	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana

Sirdis	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
---------------	---	---

Atbilstība vidēja termiņa pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Ludzas novada attīstības programmas 2021.-2027. gadam izstrādē ievērota pēctecība, izmantoti līdz šim izstrādātie un politikas veidošanas procesā apstiprinātie Ludzas novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenti:

- Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (noteikti novada teritorijas attīstības ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi);
- Ludzas novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam (noteikta un attēlota novada telpiskā struktūra);
- Ludzas novada attīstības programma 2011.-2017. gadam (noteikti novada teritorijas attīstības vidēja termiņa uzstādījumi).
- Kārsavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (noteikti novada teritorijas attīstības ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi);
- Kārsavas novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam (noteikta un attēlota novada telpiskā struktūra);
- Kārsavas novada attīstības programma 2019.-2025. gadam (noteikti novada teritorijas attīstības vidēja termiņa uzstādījumi);
- Ciblas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (noteikti novada teritorijas attīstības ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi);
- Ciblas novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam (noteikta un attēlota novada telpiskā struktūra);
- Ciblas novada attīstības programma 2019.-2025. gadam (noteikti novada teritorijas attīstības vidēja termiņa uzstādījumi);
- Zilupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (noteikti novada teritorijas attīstības ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi);
- Zilupes novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam (noteikta un attēlota novada telpiskā struktūra);
- Zilupes novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam (noteikta un attēlota novada telpiskā struktūra).